

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V.**, P., zast. Mgr. M., proti žalovanému v 1. rade: **G.**, K., IČO: X. a žalovanému v 2. rade: **M.**, M., IČO: X., zast. JUDr. D., advokátom, ul. K., **o zaplatenie 1 350 000 Sk s prísl.** na odvolanie žalovaného v 2. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. marca 2008 č.k. 45 Cb 403/1995-178 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. marca 2008 č.k. 45 Cb 403/1995-178 **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením zamietol návrh žalovaného v 2. rade na zmenu rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 45 Cb 403/1995-34 zo dňa 30.6.1997. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia krajský súd uznesením 50 Cb/95/2003-101 zo dňa 7.8.2006 povolil obnovu konania veci vedenej pod č.k. 45 Cb/403/1995 podľa ust. § 228 ods. 1 písm c/ O.s.p. vzhľadom na to, že žalobca obnovy konania preukázal, že existuje dôkaz, ktorý nemohol použiť do vyhlásenia rozsudku prípadne do uplynutia lehoty na odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa z dôvodu, že o jeho existencii nemal vedomosť, konkrétne sa jedná o oznámenie o zaplatení úveru zo dňa 13.5.1992. Podľa oznámenia V., pobočka P. žalovaný v 1. rade spoločnosť G. P. úplne splatila dňa 12.5.1992, úver poskytnutý podľa zmluvy zo dňa 14.11.1991, čím zaniklo zabezpečenie pohľadávky záložným právom na prevádzkovú jednotku v hodnote 2 272 000 Sk. Na

základe uvedeného oznámenia bola pod položkou výkazu zmien 65/93 vymazaná na LV č. X. k.ú. R. záložná zmluva zo dňa 14.11.1991, predmetom ktorej bolo zriadenie úložného práva pre V., pobočka P. na zabezpečenie poskytnutého úveru podľa úverovej zmluvy č. 1/1991 v celkovej sume 4 400 000 Sk a to záložného práva k nehnuteľnosti -stavbe (prevádzková jednotka P.) súp. č. X., stojacej na parc. č. X. - zastavaná plocha o výmere 1132 m².

Úverový dlžník takto uvoľnenú nehnuteľnosť následne na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 22.4.1992 predal kupujúcemu B., bytom v O., okres S. za kúpnu cenu 3 040 000 Sk; čo znamená, že V., pobočka P. sa dobrovoľne vzdala možnosti uspokojiť svoju pohľadávku voči úverovému dlžníkovi z predmetu záložného práva a to bez toho, aby o tom upovedomila ručiteľa, ktorému by v prípade vedomosti o uvedenom postupe banky, ktorým banka spôsobilá, že nebolo možné dosiahnuť uspokojenie pohľadávky banky od povinného vzniklo podľa ust. § 129m) Hosp. zák. právo odoprieť plnenie.

Podľa názoru konajúceho súdu predložené oznámenie o splatení úveru vyhotovené na predtlačí žalobcu nemožno jednoznačne kvalifikovať za potvrdenie V. - peňažného ústavu, že skutočne došlo k splateniu celého úveru ku dňu 12.5.1992. Tejto konštrukcii napovedá aj samotný obsah podanej žaloby (doručenej súdu dňa 13.11.1995) z ktorej vyplýva, že celkový úver bol poskytnutý do výšky 4 400 000 Sk a zo žaloby je zrejmé, že po čiastočných úhradách nebol splatený úver v istine 1 350 000 Sk. Oznámenie zo dňa 13.5.1992 súd preto kvalifikoval iba za oznámenie skutočnosti, že ku dňu 12.5.1992 bola celkovo uhradená 2 272 000 Sk poskytnutého úveru.

V ručiteľskej listine sa žalovaný zaviazal prevziať záruku za nesplatený úver bez obmedzenia a keďže žalovaný v I. rade do rozhodnutia súdu úver s príslušenstvom nesplatil, žalobca sa oprávnenne domáhal splatenia úveru v súlade s právoplatným rozsudkom voči žalovanému v 2. rade v súlade s prevzatým ručiteľským záväzkom (žalovaný v 2. rade) obsiahnutým v ručiteľskej listine.

Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 27.3.2007 uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.1999 postúpil pohľadávku voči žalovaným v celkovej výške 2 008 956,46 Sk na spoločnosť S., IČO: X., ktorá následne predmetnú pohľadávku postúpila na spoločnosť M., IČO X.. Z dôvodu postúpenia pohľadávok oprávneným veriteľom je spoločnosť M., preto navrhol súdu postup podľa § 92 ods. 2 O.s.p. tak, aby na strane žalobcu vstúpila do konania spoločnosť M..

Súd nepripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu z dôvodu, že o navrhovanej zámene bolo právoplatne rozhodnuté v konaní 50 Cb/95/2003.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnil.

Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v 2. rade odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.6.1997 č.k. 45 Cb 403/1995-34 žalobný návrh voči žalovanému v 2. rade zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť mu všetky doterajšie trovy konania.

Tvrdí že súd 1. stupňa nesprávne vyhodnotil oznámenie o splatení úveru vyhotovené V. v tom smere, že ho nepovažoval za jednoznačné potvrdenie tejto banky o splatení celého úveru ku dňu 12.5.1992 ale len za oznámenie, že k tomuto dňu bola z poskytnutého úveru uhradená suma 2 272 000 Sk.

Uvádza, že práve toto potvrdenie bolo pre kat. úrad S. podstatné. Vytýka súdu 1. stupňa, že sa v tejto súvislosti nezaoberal s obsahom záložnej zmluvy medzi V. pobočka P. a spoločnosťou G. P., v ktorej sa výslovne uvádza, že záložné právo trvá do zaplatenia úveru, čo značí, že ak by v oznámení nebolo vyjadrenie, že úver je úplne splatený, kataster by nebol mohol vymazať záložnú zmluvu z listu vlastníctva a následne registrovať prevod nehnuteľností na nového vlastníka, ktorý za ňu vyplatil sumu 3 040 000 Sk. Tvrdí, že záložný veriteľ týmto svojím postupom znemožnil uspokojenie svojej pohľadávky na základe záložnej zmluvy.

Cituje ust. § 129m ods. 3 Hosp. zák., podľa ktorého ručiteľ môže odoprieť splnenie oprávnenej organizácii pokiaľ tá spôsobilá, že nemožno dosiahnuť splnenie od povinnej organizácie a uvádza, že toto svoje právo uplatnil v konaní o povolenie obnovy a zmenu pôvodného rozsudku, Tvrdí, že žalobca spôsobí, že nebolo možné uspokojiť jeho záložným právom zabezpečenú pohľadávku tým, že na základe žalobcovho oznámenia o úplnom splatení úveru kataster v S. vymazal obmedzenie vlastníckeho práva v liste vlastníctva spoločnosti G. P..

V. vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 2. rade navrhla napadnuté uznesenie ako správne potvrdiť.

Uvádza, že sporné oznámenie zo dňa 13.5.1992 obsahovalo vyjadrenie, že došlo k úplnému splateniu časti pohľadávky vo výške 2 272 000 Sk, čo predstavovalo hodnotu založenej nehnuteľnosti. V zostávajúcej časti úveru vo výške 2 128 000 Sk úver splatený

nebol a dlžník ho čiastočne v sume 778 000 Sk uhradil tak, že ku dňu podania žaloby dlh prestavoval sumu 1 350 000 Sk.

Čo do odvolateľovho opierania sa o záložnú zmluvu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade namieta, že táto bola len vzťahom medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, žalovaný v 2. rade nebol jej účastníkom a preto akékoľvek odvolávanie sa na ňu v súvislosti s ručením žalovaného v 2. rade nemá právne opodstatnenie ani význam. Podľa jeho mienky uvoľnenie záložného práva nemohlo a ani nespôsobilo nemožnosť úhrady záväzku z úverovej zmluvy v zmysle § 129m ods. 3 Hosp. zák. Za dôkaz oprávnenosti tejto svojej mienky považuje skutočnosť, že dlžník po uvoľnení záložného práva svoj dlh čiastočne uhradil. Tvrdí, že Hosp. zák. neupravoval postupnosť uplatňovania zabezpečovacích inštitútov oprávnenou organizáciou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu vrátane spisu sp. zn. 50 Cb/95/2003 odvolací súd zistil, že rozsudkom č.k. 45Cb/403/1995-66 zo dňa 7.12.1999 v spojení s rozsudkom Najvyššieho suda SR č.k. 2 Obo 21/2000 zo dňa 16.5.2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.6.2001 bol aj žalovaný v 2. rade zaviazaný spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade spoločnosťou G. P., IČO X. zaplatiť žalobcovi V., IČO: X. žalovanú sumu vo výške 1 350 000 Sk s príslušenstvom s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného.

Potom, čo žalovaný v 2. rade podaním zo dňa 15.12.2003 navrhol obnovu konania z dôvodu § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p., Krajský súd v Banskej Bystrici ju uznesením zo dňa 7.8.2006 č.k. 50 Cb 95/2003-101 povolil a napadnutým uznesením rozhodol tak, že návrh žalovaného na zmenu rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.6.1997 č.k. 45 Cb 403/1995n -34 zamietol.

Žalovaný v 2. rade opieral svoj návrh na obnovu konania o námietku a mienku, že žalobca oznámením zo dňa 13.5.1992, podľa ktorého žalovaný v 1. rade úplne splatil poskytnutý úver zo dňa 14.11.1991, čím zaniklo zabezpečenie pohľadávok záložným právom na prevádzkovú jednotu v hodnote 2 272 000 Sk spôsobil, že záložná zmluva bola z listu vlastníctva založenej nehnuteľnosti vymazaná, a že úverový dlžník takto uvoľnenú nehnuteľnosť predal. V spojení s ust. § 129m ods. 3 Hosp. zák. z tohto skutkového stavu

potom žalovaný v 2. rade vyvodzoval svoje právo odprieť splnenie oprávnenej organizácii, teda žalobcovi.

Odvolačný súd zo spisu sp. zn. 50Cb 45/2003 zistil, že postupnosť úkonov žalobcu a žalovaného v 1. rade pri uvoľnení výmazu záložného práva predajom žalovaným v 1. rade založenej nehnuteľnosti a oznámenia V. nebola taká, ako uvádzajú vyjadrenia žalovaného v 2. rade. Kúpna zmluva, ktorou žalovaný v 1. rade predal žalovanú nehnuteľnosť má dátum 22.4.1992, teda účastníci ju uzavreli pred dátumom oznámenia o splatení úveru, ktoré je z 13.5.1992. Obsahom kúpnej zmluvy je aj upovedomenie zo strany predávajúceho, že na nehnuteľnosti má záložné právo V. pobočka P.. Podľa ust. čl. III kúpnej zmluvy, kúpnu cenu bol kupujúci povinný uhradiť tak, že čiastku 2 272 000 Kčs zaplatí do 30.4.1992 na úverový účet vo V. pobočka P. a na jeho bežný účet čiastku 768 000 Kčs.

Z uvedeného je zrejmé, že kupec žalovaným v 1. rade založenej nehnuteľnosti až po podpise kúpnej zmluvy uhradil V. pobočka P. na úver, ktorý táto poskytla Úverovou zmluvou zo dňa 14.11.1991 v sume 4 400 000 Kčs, čiastku 2 272 000 Sk a až následne V. pobočka P. oznámením zo dňa 13.5.1992 v podstate upovedomila žalovaného v 1. rade o tom, že kupec sumu 2 272 000 Sk uhradil. V oznámení sa tiež konštatuje, že záložné právo zaniklo, čo vyplýva, zo skutočnosti, že v záložnej zmluve bola založená nehnuteľnosť ohodnotená touto sumou. Zo skutočnosti, že žalobca v žalobe uvádza, že žalovaný v 1. rade zaplatil na poskytnutý úver len sumu 3 050 000 Sk je zrejmé, že celá kúpna cena, ktorú žalovaný v 1. rade získal predajom založenej nehnuteľnosti išla na splatenie úveru, ktorý zabezpečovala. Preto z uvedeného skutkového stavu možno len konštatovať, že podmienky aplikácie ust. § 129m ods. 3 Hosp. zák. neboli splnené.

Na tomto základe odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Úspešnému žalobcovi vzniklo právo podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. na náhradu trov konania. Pretože mu žiadne nevznikli odvolací súd mu ich nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Z.